

Schimbările climatice globale și intensificarea schimburilor comerciale – o premisă pentru introducerea și stabilirea unor noi dăunători ai plantelor

Автор(и): М. Лагинова

Дата: 27.11.2018 Брой: 11/2018

Recunoscând importanța sănătății plantelor pentru producția agricolă, pădurile, zonele cultivate, ecosistemele naturale și biodiversitatea, atenția la nivel mondial este concentrată asupra numărului mare de epidemii cauzate de dăunători noi, necunoscuți și de aceia care în trecut nu erau considerați semnificativi. În condițiile comerțului global și ale schimbărilor climatice, volumul crescut al importurilor din alte continente implică, respectiv, un risc tot mai mare de introducere a speciilor străine invazive.

Materialul de înmulțire, florile tăiate, fructele și legumele, lemnul și solul ca mediu de cultivare sunt principalele căi de introducere a noilor dăunători, cea mai mare pondere o având materialul de înmulțire importat al plantelor ornamentale. După introducerea lor pe un nou teritoriu, unele specii se adaptează rapid la mediul de viață în schimbare, se dezvoltă și se răspândesc într-o perioadă scurtă de timp, compromitând producția respectivă și provocând pierderi economice.

Există nevoia unui sistem rapid, eficient și robust de identificare și evaluare a riscului de apariție a unor noi amenințări fitosanitare prin îmbunătățirea comunicării între evaluatori și cei responsabili de gestionarea acestor riscuri, cu scopul de a le reduce la un nivel acceptabil.

De asemenea, este necesară detectarea și predicția apariției noilor dăunători într-un stadiu mai timpuriu, precum și definirea criteriilor pentru noile riscuri care sunt o prioritate pentru sănătatea plantelor. Acest lucru, însă, nu ar fi realizabil fără cunoașterea dăunătorilor deja prezenți. Gestionarea dăunătorilor și prevenirea răspândirii acestora garantează sănătatea plantelor, iar monitorizarea este de importanță cheie pentru completitudinea și acuratețea datelor obținute.

Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Sectorul Sănătatea Plantelor, în calitate de autoritate oficială a Republicii Bulgaria pentru implementarea principiilor Convenției Internaționale pentru Protecția Plantelor și a măsurilor fitosanitare în comerț, aplică un sistem cuprinzător de control oficial și anchete sistematice pentru dăunători în producția agricolă, în zonele forestiere, spațiile verzi urbane și alte situri cu specii de plante lemnoase. Se realizează monitorizare anuală pentru dăunătorii de carantină și cei noi pe plante pe întreg teritoriul țării, pentru detectarea lor timpurie și implementarea măsurilor prompte de eradicare a focarelor.

În timpul implementării activităților de monitorizare, au fost detectate specii invazive precum *Metcalfa pruinosa* (Say) pe plante de tuja, importate din Ungaria în 2004; *Tuta absoluta* în 2009, *Drosophila suzukii* (Matsumura) în 2014, *Aceria kuko* (Kishida) în 2016 și mulți alții care, datorită condițiilor climatice favorabile din țara noastră, s-au dezvoltat și s-au stabilit permanent în anumite zone ale țării.

Sănătatea plantelor este un factor cheie în menținerea competitivității în producția vegetală, în economie în general, precum și în politica de comerț deschis. Protejarea culturilor agricole împotriva dăunătorilor va influența calitatea și siguranța produselor vegetale obținute, iar acest lucru va îmbunătăți calitatea alimentelor de origine vegetală. Un factor important în atingerea obiectivului – protejarea sănătății plantelor – este conștientizarea publică cu privire la riscurile reprezentate de dăunători. Cunoscându-i, părțile interesate din cadrul publicului ar reacționa atunci când observă un pericol, reducând astfel timpul de reacție al autorităților de control în cazul epidemiilor.